

Valikkursus: TEKSTI- JA LUGEMISÕPETUS

3 kursust (105 tundi)

1. Eesmärk

Kursuste eesmärgiks on aidata kaasa õpilaste funktsionaalse lugemisoskuse, analüüsi- ja refleksioonivõime arendamisele ja tekstiloomevõime suurendamisele. Kursuse jooksul omandatakse nii teoreetilisi teadmisi kui praktilisi oskusi. Kursus on lõimitud eesti keele ja kirjanduse kursustega ja aitab süvendada arusaamist ilukirjandusteostest, avardab arusaamist teoste tõlgendamisest, aga on ka toeks tarbe- ja publitsistlike tekstide mõistmisel, aitab toime tulla meediatekstidega (manipuleerimise ja demagoogia äratundmine). Iga keskkooliaasta jooksul õpitakse üks kursus.

2. Õpitulemused

Iga kursuse lõpus on õpilasel valminud õpimapp, mis

1. sisaldab infolehti lugemis- ja kirjutamisstrateegiate kohta;
2. sisaldab harjutavaid töölehti erinevate tekstide lugemise kohta;
3. sisaldab hindamiseks mõeldud õpilaste poolt loodud tekste;
4. reflekteerib õpilase suutlikkust valida erinevate tekstide lugemiseks vastavalt sobivaid strateegiaid;
5. näitab oskust kirjutada tekste nende eesmärkidest ja žanritunnustest lähtudes.

3. Õppesisu

Erinevad lugemisstrateegiad

Ennustusmeetodid (ootuste reisijuht, võtmesõnadega ennustamine, kahtlased väited, võtmesõnadega ennustamine, võtmeterminega ennustamine, ennustustabel). Erinevad korduva lugemise strateegiad. Kahekordne lugemispäevik. Juhitud lugemine. Mandala. Järgne tegelasele. Lugejate seminar. Tekst ja mina. Leia seoseid. Erinevate mõistekaartide liigid. Struktureeritud konspekt. Vastastikune küsimine.

Erinevad analüüsisstrateegiad

Ühine analüüs. Akadeemiline vaidlus. Diskussioonivõrk. Venni diagramm. Probleemi aken. Erinevad vaatenurgad. Debatt. Nurgakivid. Vastastikune küsimine. Argumenteerimine. Bloomi - Sandersi mõtlemistasandite taksonoomia.

Erinevad kirjutamisstrateegiad ja žanrid

Juhtud kirjutamine. RAFT-kirjutamine. Protsesskirjutamine. Alusmaterjalidel kirjutamine. Ühest tekstiliigist teise kirjutamine.

Kiri. Jutustus. Novell. Karakteristika. Raamatututvustus. Raamatu- või muu reklaam. Kasutamishend. Artikkel. Uudis. Reportaaž. Intervjuu. Uudis. Arvustus. Kirjand. Luuletuste erinevad liigid, alates regilaulust, lõpetades *cinquain*'iga.

Erinevad refleksioonistrateegiad

Kokkuvõte. Kuulamisprotokoll. Püramiiddiagramm. Sõnaketid. Mina olin siis. SWOT-analüüs. Hindamisratas jm.

4. Mõisted

Cinquain, alusmaterjal, karakteristika, reportaaž, intervjuu, uudis, retsensioon, artikkel, juhtkiri, manipulatsioon, demagoogia, mandala jm.

5. Tekstid

Kuna kursus on integreeritud eesti keele ja kirjanduse kursustega, kasutatakse õppekavas ette nähtud ilukirjandustekste vastavalt töökavale, aga ka meediaväljaannete tekste ja saateid. Olulised on ühiskonnas olulistest teemadest kõnelevad ja kultuuri- ning keelealased tekstid (Oma Keel, Vikerkaar, Looming jm). Arutlustes lähtutakse ühiskonna aktuaalsetest probleemidest ja õppekavas osutatud arutlusteemadest.